

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega in petnajstega v mescu. Naročnina za vse leto 16 lir, za četrt leta 4 lire, za pol leta 8 lir. Za inozemstvo je dodati poštino. Oglasi po ceniku.

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne in samoupravne nameščence in upokojene

Obvezna civilna služba

Z uredbo Visokega komisarja z dne 9. julija t. l., št. 46, je bilo odločeno, da Visoki komisariat in vsi podrejeni mu državni in pokojninski uradi spadajo pod obveznost civilne službe v smislu in s pravnimi učinki naredb z dne 5. junija 1942-XX, št. 106. Osebe vseh teh uradov se je obvestilo s tem, da se je nabil ukaz o službi v notranjosti sedeža oblastev in v delovnih prostorih. Obenem so bili postavljeni pod obveznost civilne službe tudi mestno poglavarstvo ljubljansko z neposrednimi podrejenimi uradi in podjetij, borza dela, pokrajinski podporni zavod in še vrsta drugih javnih uradov oz. ustanov.

Da se naši bralci, zlasti tudi upokojeni, podrobneje seznanijo z vsebino te nardbe, bomo podali na kratko najvažnejše določbe.

Z navedeno nardbo se je v ljubljanski pokrajini uvedla civilna služba, ki obstoji v tem, da opravljajo za to sposobne osebe v času vojne pri javnih oblastvih ali v javni službi ter pri podjetjih in ustanovah, ki so kakor koli potrebne za življenje, obrambo in gospodarstvo državnega občestva, svoje umsko ali ročno delo, da bi se zagotovila red in večji donos v vsem področju in delavnosti. Pri tem je obveznost civilne službe omejena po starosti, telesnih lastnostih, družinskih razmerah in strokovnih ali poklicnih sposobnostih: pri moških od 19. do 60. leta, pri ženskah od 19. do 50. leta starosti. Smatrajo se, da so v obvezni civilni službi vse osebe, ki jih Visoki komisar pozove z ukazom na umsko ali ročno delo pri spredaj navedenih ustanovah.

Kdor v obvezni civilni službi misli, da iz družinskih ali zdravstvenih razlogov ni sposoben za določeno službo, sme zaprositi za oprostitev ali za dodelitev v prikladnejšo službo. Visoki komisar s pravilnikom določi pogoje za delo in gospodarsko ravnanje v raznih skupinah obvezne civilne službe.

Organi, ki jih postavi Visoki komisar na čelo obvezne civilne službe, morejo vsak čas odrediti posebne vpoklice zaradi nadzorstva. V to službo se more vpoklicati vsakdo z razglasom ali z osebno pozivnico. Visoki komisar odloči, da spadajo pod to obveznost določeni stanovi in zavodi. Vse osebe v določenih starostnih mejah, ki pripadajo takim zavodom ali ustanovam, pridobe že s tem svojstvo obveznikov civilne službe, ki se jim ne more odtegniti brez pismene dovolitve. Prenehanje obveznosti civilne službe se prav tako odredi z odločbo Visokega komisarja.

Da se zadovolji novim odredbam, se dodele ustanovam, odrejenim v ob-

vezno civilno službo, predvsem prostovoljci obojega spola, če imajo pogoje, sicer pa primerne osebe, ki izpolnjujejo pogoje čl. 2. nardbe, to so spredaj navedene osebe v določenih starostnih mejah. Civilne mobilizirance nadzorujejo postavljeni organi.

Posebne kazenske določbe urejajo kaznovanje prekršitev nardbe. Kdor se izmika dolžnosti obvezne civilne službe ali kdor se iz takih ustanov oddalji brez dovoljenja za več kot pet dni ali se v petih dneh po poteku dovoljenega odsodstva ne vrne, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev. Kdor odreče poslušnost predstojniku, se kaznuje z ječo do 8 mesecev, kdor pa istemu grozi s protipravno škodo ali mu žali čast ali ugled vpricho njega, se pa kaznuje z ječo ob 6 mesecev do 3 let. Če je krivec storil to v jezi, ki jo je izzvalo protipravno ravnanje višjega, se zmanjša kazen za polovico do dveh tretjin. Kdor uporabi silo proti višjemu, se kaznuje z ječo od 2 do 5 let. Kdor pripada osebju ustanove in uporabi silo proti nižjemu ali mu zagrozi s protipravno škodo, se kaznuje z ječo od 10 mesecev do dveh let. V obeh slednjih primerih se kazen zmanjša, kakor spredaj opisano.

Kdor namerno ovira potek dela, nedostavno opravlja svoje posle ali kvari zaupano mu delovno gradivo, se kaznuje najmanj z 8 let ječe. Vodja ali predstojnik ustanove ali zavoda, odrejenega v obvezno civilno službo, se kaznuje z ječo od 3 mesecev do 5 let, če odlaša ali opusti sporočilo pristojnim organom z zahtevanimi obvestili in podatki o delovanju ustanove ali če predloži netočno in nepopolno poročilo. Isto velja, če zahteva, naj se mu dodele surovine ali industrijski proizvodi v prekomerni množini; če odsvoji te surovine ali proizvode ali če jih uporabi za drugo proizvodnjo ali za druge namene; če opusti ali zanemari vzdrževanje naprav zavoda in s tem povzroči zmanjšanje proizvodjalne zmogljivosti in če brez dovolitve spremeni način ali vrsto dela ali preloži zavode ali njih oddelke ali če jih popolnoma ali delno odsvoji.

Za prekršitev predpisov določb splošnega ali posebnega značaja, ki jih izda, more izreči Visoki komisar prekršitelju ukor, odstranitev iz urada ali službe za določen čas, zamenjavo v uradu ali službi z odstranitvijo iz ustanove, podjetja ali zavoda. Za hujša kazniva dejanja, ki v tej nardbi niso navedena in jih obsegajo čl. 8. do 13. Dučejevega razglasa z dne 3. X. 1941-XIX, in čl. 8. Dučejevega razglasa z dne 24. oktobra 1941-XIX, veljajo predpisi navedenih razglasov. Kazniva dejanja iz te nardbe sodijo krajevno pristojna vojaška vojna sodišča.

vil. Te prvotne težave je zadruga kmalu srečno prebrodila. Zaradi vojnih razmer so se povečali izdatki, dohodki pa znižali, pomnožilo se je tudi delo, zvišali tudi izdatki za podpore članstvu, ki je zabredlo v težave. Zadruga je vselej storila svojo dolžnost in pomagala, kolikor je mogla. Tako bo delala tudi poslej. Lani je zadruga med člane razdelila preko 52 milijona kg drv in skoraj 2'2 milij. kg premoaga. Tudi je oddala članom 16 vagonov zgodnjega in 56 vagonov jesenskega krompirja. Odbor z zadovoljstvom ugotavlja, da se člani zmerom tesneje oklepajo svoje važne zadruge, združni odbor je pa tudi storil vse, da se je pomen zadruge za železničarski stan na odločujočih mestih pravilno upošteval. Končno je predsednik prečital pismo čestitke, ki jo je poslala naša Nabavljalna zadruga na Vodnikovem trgu.

Ker so vsi delegati že prejeli izčrpano poročilo upravnega in nadzornega odbora o poslovanju zadruge, o letnih računih in o predlogu za razdelitev poslovnega prebitka, so zborovalci sklenili, da se ti dve poročili nista prebrali. Pač pa se je o njih otvorila obravnava in so posamezni člani prosili ter tudi dobili potrebna pojasnila. Pri tem je predsednik pojasnil glede povračila (ristorna), da je upravni odbor, oziraje se na finančno stanje zadruge, imel sprva pomisleke glede priznanja, ker do zadnjega ni mogel pregledati končnega položaja. Zaradi izdanih predpisov je bilo treba uslužbencem zadruge zvišati prejemke za približno 42.000 L. Na čekovnem računu pri poštni hranilnici ima zadruga še blokiranih 400.000 L. Če vse to upoštevamo, je končni uspeh kar povoljen, saj znašajo 4% oz. 3% povračila članom od nakupov 444.598 L., čisti prebitok pa 15.410 L. Stroški za izdajanje mesečnika »Zadrukar« so se skrčili. Ustaviti list bi bilo neprimereno, ker predstavlja edino tesno vez odbora zadruge s članstvom, ki se po večini zanj močno zanima.

Članov je konec leta 1941. imela zadruga 9297, za 814 več kot pred letom. Lani je izplačala članom posmrtnin v višini 51.268 L., izplačala podpore potrebnim članom 114.379 L. Blaga je oddala članom vsega skupaj za 16.242.318 L.

Glede mlekarne je predsednik na vprašanje članov pojasnil posebej, da se je zadruga začela pred 12 leti pečati s preskrbovanjem mleka ljubljanskim članom. Obrat se je polagoma večal in tik pred izbruhom vojne so člani prejeli že skoraj po 700 litrov mleka na dan. V mlekarni je bilo zaposlenih 10 uslužbencev, ki so ostali v službi tudi še po izbruhu vojne, ko so nastopile v dobavljanju mleka motnje. Količina mleka, ki ga je zadruga prejela z dežele, je stalno padala, tako da je treba misliti na opustitev mlekarne. Za enkrat bo razdeljevala članom samo še mleko, ki ga dobi po oblastveno določenem ključu za dojenčke. Člani bodo dobivali res pristno mleko, toda hoditi bodo morali sami ponj. Glede kurjave, zlasti drv, je odbor ukrenil, kar je mogel, in si z naročili zagotovil dobavo v raznih krajih, samo ne more jamčiti članom, da bo mogel res priskrbeti drva, ki so bila že naročena. Zato naj si člani po možnosti priskrbe kurivo sami in naj se ne nanašajo na zadrugo — kar je to večkrat v svojem glasilu že objavila.

Odtgljaji po 10 oz. 5 din za bivšo Zvezo nabavljajnih zadrug se odtegujejo še naprej v smislu zakona o Nabavljajnih zadrugah državnih uslužbencev, ki je še v veljavi. Odtegnjeni zneski so za železničarje deponirani

pri ljubljanskem pokrajinskem ravnateljstvu državnih železnic, čigav je pa ta denar, za enkrat se ni odločeno. — Zaradi zvišane prometa se je tudi davčna podlaga zvišala od 6 na 8%, tako da je s tem pojasnjeno zvišanje davščin, ki so lani dosegli višino zneska 293.681'35 L.

Po obravnavanju so zborovalci soglasno sprejeli in odobrili sklepni obračun za l. 1941., na kar so prav tako soglasno odobrili predlog za razdelitev poslovnega prebitka in izglasovali razrešnico upravnemu in nadzornemu odboru.

Nato je zastopnik železniškega direktorja čestital zadrugi k njenemu uspešnemu napredovanju in izjavil, da direktor želi samo to, da se edinstvo in složnost železniškega stanu v teh časih še bolj poglobita in da naj odpadejo vsi malenkostni osebni interesi in vsa negativna kritika, ki je namenjena bolj osebnim koristim kot skupnosti ustanove. Zato bo slej ko prej z veseljem in vsemi močmi podpiral združno delo železničarjev, ki v tem pogledu prednjačijo vsem drugim panogam javnega uslužbenstva pri nas. — Predsednik se je nato zahvalil zastopniku železniškega ravnatelja in ga naprosil, naj mu sporoči zahvalo za vso njegovo podporo.

Nato so zborovalci po daljši debati sprejeli sklep, da sme zaradi pomanjkanja gotovine in da jim ne bo treba najemati posojil na visoke obresti, zadruga od 1. avgusta t. l. dalje prodajati članom špecerijo načeloma le za gotovino. Ostalo blago — to je manufakuro, kurivo in krompir — pa sme zadruga na prošnjo prodajati članom tudi na up. Vendar pa sme prodati tega blaga največ do višine enomesečnih prejemkov članov in le, če njihova plačilna sposobnost to dopušča. Upravni odbor sme članom delavcem in upokojenecem v prehodni dobi na njih željo dolžne zneske za živila, vzeta v juliju tega leta, odtegniti v največ 6 zaporednih mesečnih obrokih, počeni s 1. septembrom t. l.

Na predlog upravnega odbora sklenejo zborovalci, da plačevanje 2% zavarovalne premije za kolektivno posmrtno zavarovanje članov pri združnem zavarovanju počivaj od 1. januarja l. 1941. naprej, dokler ne bo upravni odbor smatral za primerno, da začne zadruga zopet plačevati za svoje člane zavarovalno premijo. Posmrtnina se bo še naprej izplačevala, plačilo teh premij pa preneha za toliko časa, da se razmere uredi. Zborovalci so zavrnilo naziranje nekaterih članov, naj se to zavarovanje odpravi, saj je že v teku 5 let, od kar je bilo uvedeno, dokazalo svojo upravičenost in koristnost.

Pri dopolnilnih volitvah v upravni in nadzorni odbor je bila predlagana kandidatna lista, izvoljena z 28 proti trem glasovom za volitev upravičenih delegatov. Izvoljeni so bili v upravni odbor: gg. Emil Klebel, Rafael Ogrin in Jože Masič, kot namestniki pa: gg. Peter Uršič, Jakob Repanšek, Anton Virant in Anton Majcen. V nadzorni odbor sta bila izvoljena: gg. Jože Lavrič in Karel Tekauc, kot namestniki pa: gg. Janez Sever, Franc Zorman, Jože Umek in Jakob Bajt.

Pri slučajnostih so posamezni člani pozivali upravni odbor, naj nadaljuje svoje delo enako neutrudno kakor doslej. Pri tem naj skuša doseči predvsem, da se železničarjem, ki opravljajo najtežje službe, odmerijo večje količine racioniranih živil. Tudi naj se pospeši ustanovitev kuhinj na progih za vlakospremno osebo.

Po dobrih treh urah je predsednik lepo uspelo zborovanje zaključil, se zahvalil navzočim za sodelovanje in

Uspešno združno delo

Po občnem zboru železničarske nabavljajne zadruge

Svoj čas smo objavili, da ima Nabavljalna zadruga železničarjev ljubljanske pokrajine dne 21. junija t. l. svoj redni občni zbor. Tega jubilejnega zborovanja — saj je bilo sklicano ob dvajsetletnici ustanovitve zadruge — se je udeležilo zelo lepo število delegatov in članstva. Občni zbor je pokazal vzgledno združno zavest in stanovsko vzajemnost naših železničarjev, saj je minilo vse zborovanje v vzornem redu in v stvarnem, resnem obravnavanju združnih vprašanj. Iz vsega poteka zborovanja je bilo videti, da združniki vedo pravilno ce-

niti važnost svoje združne ustanove, da razumejo resnost današnjih časov in tudi primerno uvažujejo razmere in okoliščine, v katerih zadruga opravlja svoje delo.

Predsednik upravnega sveta, g. Emil Klebel, je ugotovil ob otvoritvi, da je od 34 delegatov prisotnih 31, tako da je bilo zastopanih 3659 združnikov. Po uvodnih formalnostih je orisal položaj in poslovanje zadruge v minulem poslovnem letu. Opisal je težave, ki so se pojavile z izbruhom vojne oz. že prej z uvedbo krušnih nakaznic in pozneje z racioniranjem različnih ži-

obljubil, da bo odbor izražene želje upošteval in jih skušal vse izvesti. Nato je zborovanje, ki je pokazalo, kako resno in stvarno gledajo železničarji na svojo osrednjo zadružno usta-

novo, zaključil s pozivom vsem, naj se še tesneje oklenejo svoje zadruge, kar bo v korist ne le članom, temveč vsem železničarjem in tudi železniški službi sami.

Vrlemu tovarišu v spomin!

† IGNACIJ RUS

Vrste prijateljev našega lista so se spet zređile. Po dolgi bolezni je zatisnil dne 3. julija svoje oči upok. okrajni tajnik Ignacij Rus. Z njim je odšel v večnost mož, ki je bil dolgo vrsto let tesno zvezan z usodo našega lista, med svojimi stanovskimi tovariši splošno priljubljen kot zvest tovariš in zaslužen dolgoletni predsednik stanovske organizacije, v javnosti pa znan kot izredno ustrežljiv človek, dobrodušen poštenjak in kristalno čist značaj.

Pokojni tajnik Rus se je rodil l. 1875. v Hudejem, v trebanjskem okraju, kot kmetijski sin. Po dolgoletnem službovanju pri vojaki je prestopil v politično upravno službo. Služboval je najprej pri okrajnih glavarstvih v Monfalconu, nato v Parenzu. Po svetovni vojni je bil sprejet v službo pri deželni vladi v Ljubljani in služil pri glavarstvu za ljubljansko okolico, kjer je služboval kot okrajni tajnik in vodja pisarne, dokler ni bil v činu pomožnega sekretarja leta 1935. upokojen.

Kakor je blagi pokojnik kot uradnik užival nedeljeno spoštovanje občinstva, s katerim je imel posla, tako so ga tudi predstojniki cenili kot vestnega in marljivega uradnika. Delo okrajnega tajnika pri tako razrednem glavarstvu je težavno, kočljivo in odgovorno, vendar ga je pokojni Rus s prirojeno umerjenostjo in taktičnostjo opravljal vselej v popolno zadovoljstvo. Pomagala mu je pri tem resnična dobrotnost, tenak občutek za pravičnost in

želja — po možnosti vselej — ustreči strankam, ne da bi pri tem trpeli interesi urada.

Navzlic službi, ki ga je močno zaposlovala, je pokojnik vendar našel še časa, da se je mogel živahno stanovsko udeleževati. Bil je dolga leta duša in zares delaven predsednik agilnega Društva držav. upravnih pisarniških uradnikov, ki je bilo ustanovljeno leta 1918. Bil je še predsednik, ko se je društvo moralo leta 1932. po določitvi novega uradniškega zakona raziti. Kot zastopnik tega strokovnega društva je prišel v odbor nekdanje Zveze državnih nameščencev in upokojencev, opravljal v njem blagajniške posle do konca in, ko je Zveza prenehala delovati, je postal član konzorcija našega lista, kateremu je poslej posvečal vse svoje sposobnosti. Prav do smrti je zvesto opravljal poverjene mu posle v korist našemu listu.

S pokojnim Ignacijem Rusom smo — za Maksom Lillegom, umrlim pred dobrim letom — izgubili enega že redkih resničnih prijateljev lista, značilnega zastopnika starega pokolenja, ki si je pridobilo resničnih zaslug za moralno in gospodarsko ter strokovno izboljšanje položaja državnega uslužbenstva.

Naj bo Ignaciju Rusu po dolgih letih dela in truda sladek počitek v domači zemlji! Naš list in vsi pokojnikovi znanci in prijatelji ga ohranimo v živem in svetlem spominu.

Važne naredbe

Začasna vojna doklada. Službeni list z dne 18. julija, 57. kos, je objavil naslednji popravek: »V naredbi z dne 26. maja 1942-XX, št. 100, o začasni vojni dokladi bivšim jugoslovanskim civilnim nameščencem, objavljeni v Služb. listu z dne 30. maja 1942-XX, št. 47, je dodati čl. 2. naslednji odstavek: »Vsekakor skupni znesek prejemkov, izvirajočih iz uporabe te naredbe, ne sme presegati vsote prejemkov, pripadajočih ustreznim činom italijanske uprave in javnih ustanov iz naslova plač, položajne doklade, družinske doklade, draginjske doklade in začasne vojne doklade, skladno z razpredelnicami, ki jih odobri Visoki komisar.«

Nagrade carinskemu osebju za izredna opravila. Z uredbo št. 147 z dne 15. julija je Visoki komisar določil višino pristojbin, ki so jih dolžne plačevati stranke carinskemu osebju za izredna opravila. To so dela, ki jih navedeni uslužbenci opravijo za stranke pri carinarnici ali izven carinskega okoliša oz. taka opravila v nočnem času. Pristojbine so posebej določene za uslužbence (uradnike, zvičnike in služitelje) carinarnic, za uslužbence Kr. finančne straže in finančne kontrole. Za opravila o praznikih se vse določene pristojbine zvišajo za polovico. Kot nočne ure se šteje čas od 19. do 5. ure v mescih od aprila do septembra, in od 18. do 6.

ure v mescih od oktobra do marca. Pri štetju se drobci do 15 minut ne upoštevajo, nad 15 minut pa se zaračunajo za polno uro. Če se izredno opravilo pri carinarnici izven uradnih ur ne opravlja tik pred normalnimi uradnimi urami ali tik za njimi, temveč je to dejansko poseben posel, pripada stalni pribitek v višini dodatka za eno nočno uro. Ta naredba je stopila v veljavo dne 22. julija.

Kazenske določbe za neustrežanje oblastvenim nalogom. Visoki komisar je izdal naredbo št. 146 z dne 16. julija, po kateri se vsakdo, kdor ne ustreže ukrepu ali nalogu, ki ga je izdalo civilno ali vojaško oblastvo iz pravosodnih razlogov ali iz razlogov javne varnosti oz. javnega reda, takoj zapre in kaznuje, če dejanje ni huje kaznivo, z ječo do dveh let ali z globo do 10.000 L. V hujših primerih se lahko izrečeta obe kazni. Iste kazni zadenejo vsakogar, ki ob nemirih, v obč. nezgodi, ob skupni nevarnosti ali ob zalotitvi kaznivega dejanja brez upravičenega vzroka odkloni svojo pomoč ali sodelovanje ali obvestila oz. podatke, katere bi od njega zahteval javni uradnik ali oseba v javni službi, ko izvršuje svojo dolžnost ali službo. Če je krivec dal lažna obvestila ali podatke, se kazni podvoji. Za sojenje teh kaznivih dejanj je pristojno Vojaško vojno sodišče v Ljubljani.

Vestnik

Uvedba deljenega uradovanja. Iz Rima poročajo, da je Duče odredil, da se s 1. avgustom uvede v vseh državnih uradih v vsej Italiji deljeno uradovanje. Uradovale se bo poslej od 8. do 12. in od 16. do 19. ure. Ob nedeljah ne bo načeloma službe razen ob izredni potrebi. Ta uređitev bo veljala za ves čas do konca vojne.

Ponovna prošnja. Ponavljamo prošnjo vsem p. n. naročnikom, ki so v zamudi z naročnino, naj zaostanke nemudoma poravnajo. Ti dolгови netočnih in malomarnih naročnikov se tako kopicijo, da ogrožajo nadaljnji obstanek lista. Vabimo zato vse, ki se jih tiče, naj store svojo dolžnost nasproti listu, ki je navezan izključno

na te dohodke. Brez točnega plačevanja malenkostne naročnine, ki znaša komaj 1.53 L. na mesec, ni mogoče misliti na izdajanje lista. To naj prizadeti upoštevajo in store svojo naročniško dolžnost. Upr.

Nov grob. Spet je posegla neizprosna smrt v krog naših naročnikov. V Ljubljani je dne 24. julija umrl upok. davčni kontrolor Ernest Kramaršič. Pokojnik je bil med najzvestejšimi prijatelji našega lista, na katerega je bil naročen od početka. Rodil se je leta 1875. v Zužemberku, po dolgoletnem službovanju v vojaški službi je prešel v davčno stroko. Prvo njegovo službeno mesto je bila Pola v Istriji, služil je nato pri davčnih uradih v Radov-

ljici in v Ljubljani, kjer je po 37-letnem službovanju bil leta 1930. upokojen. Pokojni Kramaršič je bil vselej odlični uradnik in priznan strokovnjak v davčnih vprašanjih. Zaradi ljubeznivega značaja in plemenitosti je bil splošno priljubljen ne le med stanovskimi tovariši, temveč tudi v širših krogih. Za naš list se je vselej živahno zanimal, mnogokrat tudi sodeloval v njem z raznimi tehničnimi dopisi in članki. Z njim izgubimo resničnega prijatelja, kakor jih je le malo. Naj bo vrlemu možu poštenjaku ohranjen trajen spomin!

Prihodnje šolsko leto. Minister za narodno vzgojo je nedavno podal poročilo o minulem šolskem letu. Duče je poročilo z zadovoljstvom vzel na znanje in za prihodnje leto določil, naj se ustanove novi razredi na osnovnih šolah in drugih zavodih. Zlasti velja to za višje tehnične šole, kamor se vpisuje zmerom več dijakov. Zaradi morebitnih težav z gorivom prihodnje zimo, je odobril za vse šolske zavode nov šolski koledar. Šole se bodo pričele s 1. oktobrom in bo prvo polletje trajalo do 15. decembra, drugo pa od 16. februarja do 30. junija. Vmes bodo počitnice.

Kdo mora imeti osebno izkaznico? Nekeka podeželska občina je nekega, še ne 50 let starega občana pozvala, naj si priskrbi osebno izkaznico v smislu naredbe Visokega komisarja. Občan se pozivu ni odzval in se je ovaden sodišču, pred okrajnim sodnikom zagovarjal, da kot slepec, ki le izredno poredkoma zapusti stanovanje, ne potrebuje izkaznice, vodnik, ki ga vodi, kadar gre zdoma, ima pa pač lastno izkaznico. Protij oprostitelj razsodbi je državni tožilec prijavil priziv v zaščito zakona in da se doseže veljavna interpretacija določil o osebnih izkaznicah. Okrožno sodišče je zaprosilo in tudi prejelo uradno pojasnilo Visokega komisariata, da si osebne izkaznice samo tiste osebe niso dolžne nabaviti, ki si izkaznice dejansko ne morejo osebno priskrbeti (kaznjenci po zaporih, bolniki, ki so trajno v hiralnicah, umobolnicah itd.). Na podlagi tega pojasnila je prizivni senat okrožnega sodišča razveljavil prvo oprostitelno razsodbo in slepega občana obsodil zaradi prekrška naredbe o osebnih izkaznicah. S tem je obnem tudi avtentično pojasnjeno, kdo si

je dolžan priskrbeti predpisano osebno izkaznico.

Veljavnost bankovcev. Oblastva so ponovno javno opozorila, da je Visoki komisariat izdal pojasnilo, da se predpisi o sprejemanju kovancev ali bankovcev, ki so proglašeni za neveljavne, nanašajo samo na bankovce, na katerih so kakor koli dodani znaki, besede ali črke, ki pomenijo žaljenje državnih ustanov, oboroženih sil ali ki kakor koli žalijo ugled in čustva italijanskega naroda.

Pazite na živilske nakaznice! Prehranjevalni zavod je ponovno opozoril prebivalce, naj skrbno pazijo na živilske nakaznice. Za izgubljen ali ukraden izkaznico na podlagi izdanih naredb Visokega komisariata ni mogoče dobiti v nobenem primeru duplikata. Zato so vse prošnje za izstavitve duplikata popolnoma odveč. Edino tedaj, če more prošilec z nedvomnimi in verodostojnimi dokazi izpričati, da mu je bila nakaznica uničena zaradi višje sile, kakor ob požaru, povodnji ali v podobnih primerih, se mu more izstaviti nova živilska nakaznica. Toda tudi to le takrat, če je dokazano, da izgubljena oz. uničena nakaznica še ni bila izrabljena.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. S. REICH.

Sprejemanje brzojavk. Od 1. julija t. l. veljajo glede sprejemanja zasebnih brzojavk v Ljubljanski pokrajini naslednji predpisi: Odkodilatelj brzojavke mora vselej dokazati svojo istovetnost z veljavno listino. Če oddajalec ni isti kakor odkodilalec, mora tudi oddajalec izkazati svojo istovetnost na enak način. Na koncu brzojavne goliče morajo biti vselej označeni osebni podatki in naslov odkodilalca. Za te besede je plačati pristojbino kakor za ostalo besedilo brzojavke. Isto velja tudi za oddajalca brzojavke. V Ljubljani se sprejemajo zasebne brzojavke samo pri poštnem uradu Ljubljana I (glavna pošta). Nove oblačilne nakaznice. Konec mesca oktobra t. l. preneha veljavnost starih oblačilnih nakaznic. Nato bodo oblastva izdala nove nakaznice, ki bodo pa odslej samo dvojne vrste, namreč za odrasle in za otroke izpod 5 let.

Socialna politika

Ureditev invalidskih vprašanj. V kratkem bo pričela delovati ustanova, ki bo mogla zahtevati spise invalidov iz Ljubljanske pokrajine, ki so zaostali pri bivšem vrhovnem invalidskem sodišču v Be-

ogradu. Ko bodo ti spisi prišli v Ljubljano, se bodo mogle izdati izvršne odločbe o priznanju raznih invalidskih pravic, tako da bo mogoče vojnim žrtvam ugoditi v polnem obsegu.

Zadružne vesti

Zavod za zadružništvo. Z uredbo Visokega komisarja je bil ustanovljen Zavod za zadružništvo Ljubljanske pokrajine. Zavod ima izključno pravico opravljanja revizije zadrug obeh obstoječih zadružnih zvez, ki bosta delovali še naprej kot poslovni zvezi. Novi zavod je začel v polnem obsegu delovati dne 1. julija t. l. Kot glasilo Zavoda bo izhajal mesečnik »Narodni gospodar«.

Iz naše zadruge na Vodnikovem trgu. S krompirjem, ki ga je zadruza razdelila na živilske izkaznice, so bili člani prav zadovoljni. Tudi oddajanje samo je šlo še kar hitro od rok, tako da ni bilo povoda za pritožbe. — Zadnji čas si je zadruza nabavila nekaj položene kuhinjske posode, ki je po zmernih cenah članom na razpolago. — Na novo uvedeni nadomestek za olje (v steklenicah) v splošnem ugaja članom in ga pridno kupujejo, saj cena ni pretirana. Mnogo povpraševanja je po siru. Doselej je mogla zadružna prodajalna članstvu postreči s sirom znamke Pi-Elle in včasih z znamko Italprato. Obe vrsti gresta z lahkoto v denar, saj je sir prvovrstno hranivo in ni predrag. — Dobavljanje premoga se nadaljuje, kakor pač prihajajo pošiljke. Z drvmi je pa seveda večja težava.

Drobnosti o uspešnem poslovanju te zadruge. Posebno skrb je obrnila na predelovanje angorske volne, ki jo dobivajo člani kuncerejci. Da bi zadruza pravilno mogla izkoristiti svoje stroje in druge naprave, bi morala na leto predelati vsaj 200 kg angorske volne, ki jo je prej uvažala od drugod. Zato skuša dobiti tudi letos zadostno množino te volne. V ta namen je sklenila, da ustanovi posebno farmo za rejo angorskih kunccev in sicer na Muljavi pri Stični. Cene angorske volne so se izredno dvignile, tako da člani, ki se pečajo z rejo teh koristnih malih živali, dobe prav lepe denarje za svoj trud. Zadruza tudi skuša organizirati vnovčenje kunčjih kozic, ki se prestrojijo v usnje ali krzno in se prav lahko prodajo. Izdala je članom tudi navodila o sušenju kunčjih kozic. Zadružni odbor je uredil dobavo najnujnejših krmil za male živali. Od jeseni je članom oddal nad 9 vagonov korenja, mrve itd. Zadruza je stopila v zvezo z društvom »Mali gospodar« in se z njim dogovorila glede priskrbe mrve, ječmena, ovsa, tropin in umetnih gnojil. Tudi glede priskrbe kostne moke, ki se rabi za krmo malih živali, je ukrenila zadruza vse potrebno. Zbiranje krvi v mestni klavnici skuša zadružni odbor urediti v korist članstva, prav tako mletje suhe detelje za kokoši. Od lanskega novembra do maja letos je bilo ustrojjenih nad 3000 kunčjih kozic. Vsi ti podatki dokazujejo, s kolikšno vne-mo opravlja ta zadruza svoje koristno delo v prid članstvu.

Železničarska gospodarska zadruza. O delovanju agilne Splošne gospodarske zadruge železničarjev Ljubljanske pokrajine smo že pisali zadnjič, ko smo poročali o občnem zboru, ki je bil začetek junija. Danes bomo navedli samo še nekaj po-

KONZORCIJA IN POSOJILNI KONSORCIJ
Kreditna zadruza državnih uslužbencev z o. j. v Ljubljani, Verdijeva ulica 9 — v lastni hiši
Najstarejša kreditna zadruza drž. uslužbencev v Ljubljanski pokrajini, ustanovljena l. 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681
Tel. 3413. Daje le svojim članom posojila največ do 1.000 Lir po 7 % proti zasnambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

Priporočamo trdko
M. TIČAR
LJUBLJANA
za nakup pisarniških in šolskih potrebščin
Rabite pisarniške potrebščine, pisemski papir, svinčnike, nalivna peresa, avtomatične svinčnike, obrnite se do Učiteljske knjigarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

MANUFAKTURNA TRGOVINA
ABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 3
TELEFON 27-91
Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog (pliš, tapestri itd). Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih tovarn.